

LHOTECKÝ OBČASNÍK

Číslo 2

Ročník XVI

2. února 2010

Hasiči, TJ, DOMOV pro všechny, Život v obci a finance.

Co mají jmenované organizace a sdružení společného a co rozdílného? Společně působí v naší obci. Každá ze jmenovaných složek oslovuje jinou skupinu obyvatel, ale vzájemně se téměř nedotýkají.

Rozdílné jsou v tom, že majetek, se kterým nakládají, v případě hasičů obci patří, majetek ostatních je ve vlastnictví každé z uvedených složek. Jedná se samozřejmě především o majetek Tělovýchovné jednoty, protože DOMOV pro všechny a Život v obci žádným rozhodujícím majetkem nedisponují.

Všichni však od obce očekávají dotace. A jsou takoví, kteří po jejím přidělení vyslovují údiv nad její výší, resp. malostí, aniž by se seznámili s celkovým hospodařením obce a jejími potřebami. Každý, kdo si postupem doby pořídí jakýkoli majetek ať soukromý nebo firemní, je ze zákona povinen se o jeho provoz a údržbu starat bez očekávání finančních injekcí zvenku. Bohužel není tomu tak vždycky.

Jsem zastupitel a mám za úkol jako předseda Finančního výboru kontrolovat hospodaření obce, která má letošní rozpočet 4.632.500,- Kč. Hodně nebo málo? Z pohledu potřeb, co by bylo nutné v obci dostavět a současně udržet její provoz velice, velice málo.

Je na uvážení zastupitelů, kolik z rozpočtu na činnost jednotlivých složek uvolní. Rozhodující je vedle absolutních finančních možností obce, především jak která složka s obcí spolupracuje, jak se na životě v obci podílí a přispívá k soužití občanů.

TJ obdržela pro tento rok 30.000,- Kč, DOMOV pro všechny a Život v obci po 10.000,- Kč. Všechny jmenované složky musí následně doložit, jak s poskytnutými penězi naložily – hospodaření obce je auditovsky ověřováno a každý údaj musí být dokladován.

Tělovýchovná jednota funguje tradičně nejen pro obec Lhota, historicky také pro obec Žilina. Se zástupci TJ jsem o přidělování prostředků hovořil již při dokončování rekonstrukce areálu před dvěma lety. Doporučil jsem, aby byla oslovena také obec Žilina. Na opakovaný dotaz letos, zda tak učinili, jsem nedostal kladnou, respektive vyhýbavou odpověď.

Pro provoz a údržbu hasičské techniky jsou vydávány prostředky zcela relevantní. Majetek patří obci.

Hasiči si v uplynulém roce zajistili dotaci na opravu auta ve výši 500.000,- Kč. V poptávkovém řízení byla vybrána firma, která generální opravu nabídla za 1.056.247,- Kč, přičemž nejvyšší nabídka zněla na 1.313.260,- Kč. Pro obec tedy zbývalo doplatit 556.247,- Kč.

Vzhledem k nedobré finanční situaci již ke konci roku 2009 byli hasiči osloveni, zda by obci se splácením nepomohli vlastní iniciativou. Hasiči

si zajistili brigádu, která vynesla 61.000,- Kč, za svoje aktivity při ochraně majetku obdrželi od Středočeského kraje částku 39.500,- Kč, ostatní výnosy (zábava a další) 7.070,- Kč. Tím významně přispěli na úhradu podílu obce obnosem ve výši 107.570,- Kč.

Škoda jen, že se na uvedené částce podílela jen malá část členů. Mnozí se o potřebě pomoci obci se splacením opravy snad ani nedozvěděli. Natož aby podle svých možností přispěli. Třeba jen desetikorunou.

To se jistě týká i členů ostatních organizací. Aktivní je jen část členů a ostatní se pouze „vezou“ s sebou. Příkladů je mnoho a znají je především ti aktivnější. Dokáží je pojmenovat?

Luboš Jirásek

DOMOV

se přihlásil v prvním letošním čísle Lhoteckého občasníku k pokračování v práci. A zatím se „činí“.

V úterý 12. ledna jednala valná hromada. Byla hojně navštívena a přítomní schválili bohatý plán práce pro letošní rok. Bude náročný – v soudobé ekonomické situaci státu nás čekají dvojí volby – parlamentní a komunální.

Ty první budou hodně „těžké“. Pokud lidé opět uvěří „krásným“ slibům, už nás od velkých problémů nic nezachrání. Třináctý důchod nenahradí pravidelné vyplácení důchodu těm, kterým patří, stejně jako dětem ne-usnadní budoucnost slíbený mateřský příspěvek – právě naopak. Co dnes „sním“, zítra nemám.

Poznali jsme to i v obci. Utrácelo se a dnes nám dluhy minulého zastupitelstva brzdí další rozvoj vesnice. A jak jednoduše se to rozhodlo! „Dluhy se začnou splácet až v roce 2007 – až bude nové zastupitelstvo“ (to je usnesení obecního zastupitelstva z 11. května 2005, které bylo přijato na návrh tehdejší předsedkyně finanční komise, paní Jany Hasalové).

Jsou to dluhy za předraženou, nekvalitní stavbu U Splavu, kterou se pan Václav Poddaný tak chlubil a která je v současné době promáčená. Bývalý pan starosta vymyslel „úžasný“ projekt střechy, který přes původní stavební návrhy a přes varování odborníků prosadil k realizaci a zajistil tak občanům nejen dluhy, ale i jistá vydání do blízké budoucnosti. Kdo byl v měsíci lednu v Klubu U Splavu, ví, o čem je řeč: Voda ze střechy teče na schodiště proudem. Promáčený je i strop v sále a v kadeřnictví. Záruka na budovu byla se stavební firmou uzavřena na dva roky – záruka jako na užitkové zboží.

Občanskou společnost ve Lhotě však hned něco neodradí. Ví, že společnou prací se dá hodně získat (ostatně budovy U Splavu byly přece zakoupeny ze sbírky občanů), a že se dá „vyloudit“ i dobrá nálada.

A že to dokážeme „ukázat“ snih. Ve srovnání s městy, která mají „fůru“ peněz, máme vesnici uklizenou – dokázali to sami občané, děvčata z úřadu a farmář – pan Jaroslav Kohout. Díky!

Další příspěvek k dobré náladě nám připravila Komise rozvoje občanské společnosti, kterou řídí paní Věra Nedvědová. Připravený kulturní kalendář nám pro spolupráci dává velké možnosti. Setkávání při organizaci i realizaci akcí je cesta právě k dobré náladě. Všechna občanská sdružení – hasiči, sportovci, Život v obci, DOMOV, tu mají velkou příležitost vytvořit v obci „pohodu“.

A tady už můžeme chválit: paní Hana Švejcarová s přehledem „vládne“ Seniorce, kterou organizuje obec. Ta zábava už je neodmyslitelnou součástí místního života a „přivlastnili“ si ji i pravidelní návštěvníci ze širokého okolí – a to je dobře.

Další chvála patří těm, kteří navštívili náš „Narozeninový bál“. Saxofony pana Dundra nezklamaly, místních i přespolních byl plný sál. Všichni se výborně bavili a měli radost i z bohaté tomboly. A peníze – ty až „v poslední řadě“ – na chystanou publikaci „popoběhly“.

Děk a zase někdy příště.

DOMOV pro všechny

Masopust

trvá od Tří králů (6. ledna) a končí masopustním úterým, po němž následuje Popeleční středa. Datum vrcholu masopustu je závislé na datu Velikonoc. Letos je poslední masopustní neděle 14. února. O masopustních radovánkách se u nás dochovaly písemné zprávy již ze 13. stol. Naši dávní předkové si bujaré masopustní veselí velmi užívali. V životě mnoha lidských generací hrál důležitou úlohu jako zlomový bod na rozhraní dvou ročních etap. Jednalo se o dobu poměrného hospodářského klidu, o níž se ostatně říkalo, že kdo v masopustě moc dělá, v létě to odleží. Dokončovaly se ještě drobné práce z předešlého hospodářského roku (draní peří, přástky, mlácení obilí), ale zároveň se všichni připravovali na blížící se jaro, počátek nové hospodářské sezóny. Souvisela s tím i řada symbolických magických úkonů a pověr, majících zajistit jednak blahonosný a plodonosný účinek, jednak ochránit usedlost před zlými silami a nepříznivými vlivy.

S prvními týdny roku bylo pevně svázáno i několik občuzkových obyčejů konaných na Tří krále (6. 1.), svatého Blažeje (3. 2.), svatou Dorotu (6. 2.) a svatého Řehoře (12. 3.). Účastnila se jich především mládež a děti školou povinné a měly podobu drobných dramatických výstupů prokládaných zpěvem. Byl to i jistý způsob koledy, kterým si přilepšovaly, jak samotné děti, tak i pan učitel, který takto vybíral v naturálních školně.

Masopust vrcholil ve třech dnech před prvním postním dnem zvaným Popeleční středa. Při pomyšlení, že již zakrátko nastane dlouhý předvelikonoční půst, si každý dopřál do sytosti bujarého veselí, zpěvu, tance - a pochopitelně i jídla a pití. Ne nadarmo se v tento čas odehrávalo nejvíce zabíjaček. Masopustní slavení trvalo od „tučného čtvrtka“. Odpoledne bývalo volno a k obědu vepřová pečeně a další zabíjačkové pochoutky. Nemělo se hledět na nějaký ten džbán piva. O masopustní neděli hned po obědě se sešli muzikanti na návsi a vyhráváním zvali všechny k muzice do hospody. Do večera mohly být u muziky i děti. Když se lidé prospali z nedělního křepčení, pokračovalo se v tanci v pondělí. V každém kraji se udržovala jiná tradice rázu tancovačky. Někde byl tzv. Mužovský bál. Na takovou zábavu neměla přístup svobodná chasa a musela se spokojit pouze s přihlížením. V kole bylo vidět samé ženáče a hudebníci pilně vyhrávali, protože furiantští sedláci nehleděli na nějakou tu zlatku. A čím výše při tanci sedlák vyhodí selku, tím vyšší vyrostle obilí. Jinde se zase pořádal tzv. Babský bál, ten večer měli volenku pouze ženy. Nejtypičtější součástí závěru masopustu byly obřadní občuzky a rej maškar na masopustní úterý. Původně byly vyhrazeny jen pro svobodnou mužskou mládež a mladé ženaté muže,

posléze se možnost účasti rozšiřovala i na další obyvatele. To, co vykoledovali, nakonec zpeněžili a utratili u taneční zábavy. K obchůzce a zastávkám u jednotlivých usedlostí patřil i tanec. Byl pociťován jako obřadní povinnost, již se hospodyně, a často ani hospodář, nemohli vyhnout. A tak hospodyně či jejich svobodné dcery tančily - a čím výše tanečníci vyskakovali, tím vyšší a větší plodina měla narůst.

Některé z masopustních masek mají prastarý původ dokonce až v době pohanské, jiné jsou novodobými inovacemi a aktualizací. Obyvatelstvo oplývalo při jejich přípravě neobyčejnou fantazií. Téměř v žádné z masopustních obchůzek nesměl chybět medvěd, oblečený v obráceném kožichu nebo omotaný hrachovinou či slámou. Medvěda vodila na provaze jiná maska - medvědáře či žida. Masce medvěda se přisuzovaly magické plodonosné vlastnosti, které mohly být přeneseny na ženy i celé hospodářství. Při každé zastávce si s ním tedy hospodyně a děvčata musela zatancovat, odepřít mu tanec bylo nemyslitelné. Medvěd při tanci poskakoval kolem hospodyně, strkal do ní, dával jí hubičky a tropil nejrůznější rozvernosti.

K nejstarším formám masek patří převleky mužů za ženy, hlavně za nevěsty. Na jižním Valašsku byla dokonce jedním z ústředních motivů obchůzky parodie celé svatby. Tento zvyk souvisel s množstvím uzavíraných sňatků v tomto období.

Obyčejů a zvyků v poslední masopustní dny bylo mnoho, každá vesnice, každý kraj byl něčím odlišný, měl svá specifika. Všude se ale období radostí a rozvernosti uzavíralo závěrečnou zábavou spojenou s pochováním basy. Jedná se o parodii na pohřeb zemřelého mamotratníka. Do necek, na desku nebo na prostřený stůl či máry se položila figurína nebo samotná basa pokrytá plachtou. Následoval vlastní pohřební obřad s upozorněním na domnělé prohřešky basy v čase masopustních zábav a za tklivého nářku byla slavnostně vynesena ven ze sálu a „pohřbena“. Po tomto aktu čas nevázaného veselí definitivně skončil, nastal čas půstu. Sousedé si po půlnoci na rozloučenou zazpívali postní píseň a rozešli se domů. Život se opět vrátil do klidných kolejí, jen v první postní den ve Škaredou středu se např. na Vsetínsku po mši všichni ještě sešli v hospodě, kde si dali kořalku a pučálku (ve vodě máčený, vařený a posléze upražený hrách). Tančit ani zpívat se již také nesmělo, neboť během půstu byla země samodruhá, odpočívala a stejně jako její hospodář se chystala na nový hospodářský rok, novou úrodu.

Kdyby o masopustním úterý někdo tancoval přes půlnoc, vyjevil by se mu čert v zeleném kabátě a strašil by takového neznaboha. Tančit se mohlo zase až při stavění a hlídání májí (30. dubna a 1. května). Pak byl čas na práci a tančilo se až o podzimním posvícení. Tyto zvyklosti se přestaly dodržovat na sklonku 19. století.

Popeleční středou vstupují věřící do čtyřicetidenního postního období, jehož smyslem je duchovní očista člověka. Již do konce 11. století se na Popeleční středu uděluje popelem znamení kříže na čelo (= popelec). Přijetí popelce je znamením kajícího převzatým z biblické tradice a uchovávaným v církvi až do dnešní doby. Symbolicky se tak naznačuje stav hříšného člověka, který vyznává před Bohem svůj hřích, vyjadřuje vůli vnitřně se obrátit a je veden nadějí, že mu Bůh odpustí. Popeleční středa a Velký pátek jsou v katolické církvi jedinými dny přísného postu.

Po Popeleční středě byl tzv. Pytlový čtvrtek. O tomto dnu se mnoho záznamů nedochovalo. Prý se dojídaly zbytky z masopustních hodů. Co po masopustě ještě k jídlu zbude, všechno se sní – zpytluje. Ovšem každý ve své chalupě, bez muziky a zpěvu.

A které další dny jsou v únoru zajímavé?

Hromnice, které se slaví 2. února. Je to církevní svátek Uvedení Páně do chrámu - lidově Hromnice. Připomíná, že v tento den přinesli Marie a Josef Ježíše do chrámu, aby jej zasvětili Bohu (viz Lukášovo evangelium 2,22-38). Přitom došlo k setkání se starcem Simeonem, který nazval Ježíše „světlem k osvícení pohanů“. Toto byl zřejmě popud k tradici svícení svící.

11. února 1858 se v Lurdech ve Francii zjevila Panna Maria 14leté venkovance Bernadetě Sourbious. O čtyři dny později tu pak vytryskl pramen, jehož voda uzdravuje nemocné poutníky.

Na 14. února připadá památka sv. Valentina, který je považován za patrona zamilovaných. Valentin z Terni byl biskupem, který zemřel mučednickou smrtí ve 3. století. V křesťanské tradici je chápán jako patron mládeže a šťastného sňatku. Zvyk milovanému člověku v tento den něco darovat, se odvozuje ze životopisu tohoto světce. Valentin měl obdarovávat mladé páry pestřými kyticemi ze své zahrady. Římským mužům přitom údajně radil zůstat raději doma u své ženy než táhnout do války. 14. února 269 byl proto za císaře Klaudia popraven. 14. únor je nejen památkou sv. Valentina, ale podle liturgického kalendáře slaví církev tento den také památku sv. Cyrila a Metoděje - slovanských věrozvěstů a spolupatronů Evropy. To, že se neslaví u nás, je dáno roční dobou, počasím. Kvůli tradici poutí jsou v našich zemích oslavy přesunuty na 5. červenec. V Římě slaví každoročně památku sv. Cyrila a Metoděje příslušníci slovanských národů společně s římskými věřícími.

(Informace čerpány z tiskového servisu ČBK a z knihy Vlastimila Vondrušky „Církevní rok a lidové obyčeje“, vydalo nakladatelství Dona v Českých Budějovicích v roce 1991).

Čteme v kronice - rok 1960

Stává se u nás již zvykem, že každý pátý rok je rokem jubilejním a že jest poznamenán mimořádnou událostí.

Tento rok, mimo konání II. Spartakiády, má tu zvláštnost, že jsou konány volby do všech stupňů národních výborů i do Národního shromáždění. K této hlavní politické události byla zaměřena velká pozornost, neboť v souvislosti s ní byla provedena územní změna okresů. Od tohoto roku přísluší obec Lhota k okresu Kladno.

Do Národního shromáždění byl zvolen horník Václav Bartoš.

Do krajského národního výboru byl zvolen Jan Poddaný – JZD Lhota.

Do okresního národního výboru byl zvolen Stanislav Loskot – JZD Žilina.

Do Místního národního výboru ve Lhotě byli zvoleni: Šnábl František – předseda, Šnobl František – tajemník, Jirásek František, Kohout František, Kohout Václav, Mach Václav, Pechar František – členové rady.

Členy národního výboru se dále stali: Dubcová Jaroslava, Hasalová Jarmila, Šulová Libuše, Čermáková Věra, Jirásek Jaroslav, Čermák Jaromír, Čermák Jaroslav, Černý Jaroslav.

V roce 1960 nebyly v obci plánovány žádné stavební akce. Na ulice byl navezen popel a byla upravena zeď Na Skalce. Brigádně tak bylo odpracováno 2.785 hodin.

V obci je několik provozoven místního hospodářství. Zisk z jejich činnosti byl 2.967,- Kč.

Jednotlivé provozovny: kovářství – 359,- Kč, malířství 307,- truhlářství 92,- Kč, švadleny 521,- Kč, zedníci 606,- Kč, pokrývač 26,- Kč, zámečnick 43,- Kč.

Kultura a agitace v obci Lhota v roce 1960 byla zaměřena především na propagaci kandidátů pro volby a ke konání II. Spartakiády. Konaly se 4 plesy, 7 zábav, slavil se Mezinárodní den žen. Před 1.májem bylo vytvořeno 13 agitačních dvojic, které zvaly na 1.máje, k volbám a získávaly závazky brigádnických hodin. JZD uspořádalo 2 zájezdy do Prahy, Sokol zorganizoval veřejné cvičení. Dohlížecí výbor Jednoty promítl dětem film „Lojka a Severka“ a předal jim vánoční nadílku.

Bylo uspořádáno 17 předvolebních besed, kterých se zúčastnilo 306 občanů. Na představování poslanců bylo přítomno 112 občanů. JZD Lhota pořádalo družstevní školu – účast 25 družstevníků. Pokračovala práce lidové knihovny, zájezdy do divadla a kulturní a politické relace v místním rozhlase.

V obci přestal zájem o kopanou, což se projevilo tím, že soutěž mužů nebyla dohrána a s potížením byl dohrán turnaj dorostu.

V obci pracovaly tyto masové organizace: Československý svaz mládeže, Tělovýchovná jednota Sokol, Svaz československo – sovětského přátelství, Požární ochrana, Červený kříž, Svazarm, Jednota.

Zapsal František Tuček

Poděkování patří:

- panu Jaroslavu Kohoutovi za protahování zasněžených vozovek,
- všem občanům, kteří uklízejí sníh v okolí svých domů,
- těm, kteří při svých lednových platbách přispěli i na „Konto obec“,
- panu Vladimíru Machovi a Jaroslavu Frýdlovi za „bleskovou“ výměnu ventilu na čističce. Pan Mach věnoval obci svůj čas a práci. Díky!
- všem, kteří nám připravili „narozeninový bál“,
- záchráncům naší kanalizace: paní Boženě Šnáblové, která upozornila na vytékající vodu v ulici U Splavu. Po kontrole odpadní šachty se ucpaný odtok snažil vyčistit pan Jan Kohout. Protože se „nedařilo“, na SOS paní starostky přijela firma ZETA.cz Praha. Nebylo to jednoduché. Nějaký „pořádný“ vpustil do kanalizace hadry, vložky, kusy igelitu a silného papíru.

Věra Nedvědová informuje:

- ✓ od 8. února do 12. února se nevybírají poplatky – dovolená,
- ✓ v sobotu 13. února začíná ve 14:00 hod. Seniorka,
- ✓ v únoru oslaví své „kulatiny“ paní Věra Čermáková. Přejeme zdraví, radost, dobrou pohodu a hodně vydařených Seniorek.